
**HAFİF ZİHİNSEL ENGELLİ
ERGENLERDE SPOR ve
MOTOR BECERİLER**

Şehmus ASLAN

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitap Prof. Dr. Yeşim Fazhoğlu Danışmanlığında, Prof. Dr. Bülent Ağbuğa Yardımcı Danışmanlığında Doktora tezinden üretilmiştir.

ISBN

978-605-258-089-9

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Kitap Adı

Hafif Zihinsel Engelli Ergenlerde Spor ve
Motor Beceriler

Kapak ve Sayfa Tasarım

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yazar

Şehmus ASLAN

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

DOI

10.37609/akya.1877

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Araştırmamın her aşamasında değerli bilgi ve görüşlerini paylaşan, tecrübelerini ve hoşgörüsünü esirgemeyen, karşılaştığım problemlerde her zaman destek olan, beni motive eden danışmanım Sayın Prof. Dr. Yeşim FAZLIOĞLU'na ve yardımcı danışmanım Doç.Dr. Bülent AĞ-BUĞA'ya,

Araştırmanın başından beri, çalışmanın gerçekleştirilmesi süreciyle ilgili görüş ve önerilerini paylaşan, önemli katkıları olan ve bana sonsuz destek veren değerli hocalarım, aynı zamanda tez izleme komitesi üyeleri Sayın Doç. Dr. Tuncer BÜLBÜL'e ve Yard. Doç. Dr. Zülfiye Gül ERCAN'a,

Doktora başlangıcından beri desteklerini her zaman yanımda hissettiğim, bilgilerinden yararlandığım sevgili hocalarım Sayın Prof.Dr. Yılmaz KILIÇASLAN'a, Prof.Dr. Necdet SÜT'e ve Yard. Doç.Dr. Selmin ÇUHADAR'a, desteği için değerli hocalarıma ve sevgili arkadaşlarıma,

Doktora çalışmamda değerlendirme yöntemi olarak kullandığım BOT 2-KF uygulaması konusunda desteklerinden dolayı Sayın Yard. Doç.Dr. Bilge BAŞAKÇI ÇALIK'a,

Her zaman yanımda olduğunu hissettiğim, tezimin her aşamasındaki katkılarından ve manevi desteğinden dolayı çok sevgili eşim Um-muhan BAŞ ASLAN'a ve hayatımın anlamı olan canlarım, çocuklarım Uluhan Toprak ve Zeynep'e,

Yaşamım boyunca beni özenle yetiştiren, her zaman ve her koşulda beni destekleyen, sevgi ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen sevgili anneme ve babama sonsuz teşekkür ederim.

Şehmus ASLAN

KISALTMALAR

Akt.	Aktaran
Ark.	Arkadařları
Ed.	Editör
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
n	Katılımcı Sayısı (Örneklemdaki denek sayısı)
MEGEP	Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi
BÖİB	Başbakanlık Özürlü İdaresi Başkanlığı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
ZE	Zihinsel Engelli
HZE	Hafif Zihinsel Engelli
χ^2	Chi-Square
df	Serbestlik derecesi
U	Mann-Whitney U test
Z	“z” değeri ölçümlerin ortalamadan uzaklıklarının standart sapmaya oranını gösterir.
p	Anlamlılık düzeyi
BOT-2KF	Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlik Testi Kısa Formu

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1 GİRİŞ	1
Bölüm 2 GENEL BİLGİLER	7
1. Engellilik	7
2. Zihinsel Engellilik.....	8
2.1. Zihinsel engelliliğin tanımı	8
2.2. Zihinsel engellilerin sınıflandırılması	9
2.2.1. Psikolojik sınıflandırma	10
2.2.2. Eğitsel sınıflandırma	11
2.3. Zihinsel engelin nedenleri ve görülme sıklığı	12
2.3.1. Doğum öncesi nedenler	13
2.3.2. Doğum anı nedenler	13
2.3.3. Doğum sonrası nedenler	14
2.4. Zihinsel engelli çocukların genel gelişim özellikleri	14
3. Psiko-Motor Gelişim.....	20
3.1. Tanımı ve önemi	20
3.2. Psikomotor yetenekler	22
3.2.1. Dikkat	23
3.2.2. Kuvvet	24
3.2.3. Denge	25
3.2.4. Hızlılık (tepki hızı)	26
3.2.5. Eş güdüm (koordinasyon)	27
3.2.6. Esneklik	28
3.3. Psikomotor gelişim dönemleri	29
3.3.1. Refleksif hareketler dönemi (0–1 Yaş)	32
3.3.2. İlkel hareketler dönemi (1–2 Yaş)	32
3.3.3. Temel hareketler dönemi (2-7 Yaş)	32
3.3.4. Sporla ilgili hareketler dönemi (7-12 Yaş).....	33
3.4. Psikomotor gelişimin önemi ve bireysel farklılıklar	36
3.5. Psikomotor gelişimi etkileyen etmenler.....	38
3.5.1. Motor gelişimi etkileyen genel faktörler	38
3.5.2. Motor gelişimi etkileyen fiziksel faktörler	38
3.6. Psikomotor testler	39
4. Ergenlik	43
4.1. Ergenlik dönemleri	43
4.1.1. Erken ergenlik dönemi (12-14 yaş)	44
4.1.2. Orta ergenlik (14-17 yaş).....	44
4.1.3. Geç ergenlik (17-19).....	45

5. Spor	46
5.1. Sporun tanımı ve ergenlerde fiziksel gelişim üzerine etkisi	46
5.2. Engellilerde spor	50
5.2.1. Dünyada engelli bireyler için kurulmuş spor organizasyonları	52
5.3. Zihinsel engellilerde spor	53
5.3.1. Türkiye’de zihinsel engelliler için düzenlenmiş spor organizasyonları.....	57
6. Yurt içi ve yurt dışında yapılan ilgili çalışmalar	58
Bölüm 3 MATERYAL VE YÖNTEM.....	65
1. Araştırmanın Modeli	65
2. Çalışma Grubu	65
3. Veri Toplama Araçları	68
3.1. Genel Bilgi Formu	68
3.2. Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlik Testi (BOT- 2)-KF	69
2.2.1. Bruininks Oseretsky Motor Yeterlik Testi ile Değerlendirilmesi	71
4. Verilerin istatistiksel analizi	80
Bölüm 4 BULGULAR VE TARTIŞMA.....	81
Bölüm 5 SONUÇ ve ÖNERİLER.....	117
Özet	119
Kaynakça.....	120

Kaynakça

1. Açıkkada, C., Ergen, E. (1990). *Bilim ve Spor*; Büro-Tek Ofset Matbaacılık, Ankara, 21–25.
2. Ahmetoğlu E, Aral N (2004). Zihinsel engelli çocukların kardeş ilişkilerinin anne ve kardeş algılarına göre değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi Ev Ekonomisi Yüksek Okulu, Yayın No: 6. *Bilimsel Araştırmalar ve İncelemeler*: 6 Ankara Üniversitesi Basım Evi, 21-25.
3. Ahmetoğlu, E. (2004). *Zihinsel Engelli Çocukların Kardeş İlişkilerinin Anne ve Kardeş Algılarına Göre Değerlendirilmesi*, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ev Ekonomisi Anabilim Dalı (Çocuk Gelişimi ve Eğitimi), Doktora Tezi, Ankara.
4. Akman, S., Sezgin, N. (2014). 6-12 Yaş Türk Çocukları İçin Sosyal Uyum ve Beceri Ölçeği-Subö, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(3), 58-79.
5. Amerikan Psychiatric Association (APA), (1994). *DSM-IV Tanı Ölçütleri*, (Çev: Kerimoğlu, E.), Hekimler Yayın Birliği, Ankara.
6. Aracı, H. (2006). *Okullarda Beden Eğitimi*, 6.Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
7. Arı, R. (2003). *Gelişim ve Öğrenme*, Atlas Kitabevi, Konya.
8. Arıkan, İ., Metintaş, S., Kalyoncu, C. (2008) Genç Erişkinlerde Fiziksel Aktivite Düzeyinin Belirlenmesinde İki Farklı Metot Karşılaştırılması, *Osmangazi Tıp Dergisi*, 30(1), 19-28.
9. Atlı, M. (1992). *İlköğretim Öğrencilerinin Spora Yönelmelerinde Eğitimsel Oyunun Rolü*, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
10. Aydın, A. (2007). *Eğitim Psikolojisi*, Pegem Akademi, Ankara, 165-169.
11. Aydın, M., Odabaş, İ. (1997). Alt Özel Normal, Üstün Zekâlı 10-12 Yaş Grubu Çocukların Fiziki ve Motor Özelliklerinin Karşılaştırılması, *Spor Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 21-30.
12. Aydoğmuş, K. (2001). *Ana – Baba Okulu*. 9. Baskı, Remzi Kitapevi, İstanbul, 79-81.
13. Ballı, M., Ö. (2006): *Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlik Testinin Geçerlik, Güvenirlik Çalışması ve Beş-Altı Yaş Grubu Çocuklara Uygulanan Cimnastik Eğitim Programının Motor Gelişime Etkisinin İncelenmesi*, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ev Ekonomisi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
14. Baltacı, G., Düzgün, İ. (2008). *Adolesan ve Egzersiz*, Sağlık Bakanlığı Yayın, Klasmat Matbaacılık, Ankara, 9.
15. Baran, F. (2005). Özel Olimpiyatlarda Kaynaştırılmış Futbol Takımındaki Fiziksel Aktivite Düzeyi ve Davranış Değişimlerinin İncelenmesi, Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Antalya.
16. Başaran, İ. E. (2005). *Eğitim Psikolojisi*, Pegema Yayıncılık, Ankara.
17. Başer, E. (1996). *Futbolda Psikoloji ve Başarı*, Yayınevi Yayıncılık, İstanbul.
18. Bayazıt, B., Meriç, B., Aydın, M., Seyrek, E. (2007). Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocuklarda Eğlenceli Atletizm Antrenman Programının Psikomotor Özelliklere Etkisi *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4, 173-176.
19. Bayazıt, B., Fil, H., Son, M., Çolak, S., Eskiyecek, C.G., Çolak, E. (2014). Eğitilebilir Zihinsel Engelli Kız Çocuklarda Cimnastik Çalışma Programının Denge Gelişimine Etkisinin İncelenmesi, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2, 8, 370-377.

20. Bayhan, P., Artan, İ. (2004). Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 37-41.
21. Baykan, Z. (2000). Özürlülük, Engellilik, Sakatlık Nedenleri ve Korunma, *Süreklili Tıp Eğitim Dergisi*, 9(9), 15-17.
22. Bayraktar, F. (2007). Olumlu Ergen Gelişiminde Ebeveyn/Akran İlişkilerinin Önemi, Çocuk ve Ruh Sağlığı Dergisi, 14(3), 157-166.
23. Beken, S. (2009). *Montessori Yöntemi Etkinliklerinin 5-6 Yaş Çocuklarının El Becerilerinin Gelişimine Etkisi*, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Aydın.
24. Biçer, Y. S. (2000). *Sportif Çalışmaların ve Oyunların Zihinsel Özürlü Çocuklar Üzerindeki Etkileri*, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.
25. Biçer, Y., Savucu, Y., Kutlu, M., Kaldırımçı, M., Pala R. (2004). Güç ve Kuvvet Egzersizlerinin Zihinsel Engelli Çocukların Hareket Beceri ve Yeteneklerine Etkisi, *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi*, 3, 1, 173-179.
26. Block, M.E., Conaster, P., Montgomery, R., Flynn, L., Munson, D., and Dease, R., (2001). Effects of middle school-aged partners on the motor and affective behaviors of students with severe disabilities, *Palaestra*, 17(4), 34-40.
27. Boz, M., Aytar, G., A. (2012). Okul Öncesi Çocuklarında Temel Hareket Eğitim Programının Hareket Becerilerine Etkisi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayı*, 1, 51-59.
28. Blomqvist S., Olsson J., Wallin L., Wester A., and Rehn B. (2013). Adolescents with intellectual disability have reduced postural balance and muscle performance in trunk and lower limbs compared to peers without intellectual disability, *Research in Developmental Disabilities*, 34(1), 198-206.
29. Bruininks, R.H. (1978). *Manual: Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency*, American Guidance Service, Minnesota, USA, pp.153.
30. Bruininks, R.H., and Chvat, M. (1990). *Research on the motor proficiency of persons with mental retardation. psychomotor therapy and adapted physical activity*, (Ed: Coppenolle H.V., Simons J.), In Better Movement Proceeding of the 2nd International Symposium, Belgium, pp.43-69.
31. Bruininks, R.H., and Bruininks, B.D. (2005). *Bruininks-Oseretsky test of motor proficiency-second edition: Manual*, AGS Publishing, Circle Pines, MN., USA.
32. Bompa, T. O. (1996). *Theory and Methodology of Training. The Key to Athletic Performance*, by Kendall/Hunt Publishing Company, USA, pp.398,433-435.
33. BÖİB (T.C. Başbakanlık Özürümler İdaresi Başkanlığı), (1999). Çağdaş Toplum, Yaşam ve Özürümler Komisyon Raporları Genel Kurul Görüşmeleri, I. Özürümler Şurası, Ankara, 180.
34. BÖİB (Başbakanlık Özürümler İdaresi Başkanlığı)-TUİK (Türkiye İstatistik Kurumu), (2002). *Türkiye Özürümler Araştırması*, Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara, 4-9.
35. Bülbül, S., Kurt, G., Ünlü, E., Kırılı E. (2010). Sleep problems in adolescence and the effective factors. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 53, 3, 204-210.
36. Castagno, K.S. (2001). Special Olympics Unified Sports: Changes in male athletes during a basketball season, *Adapted Physical Activity Quarterly*, 18, 193-206.
37. Clarke, H. H. and Clark H. D. (1978). *Developmental and adapted physical education*, Second Edition, Prentice Hall Inc. Englewood Cliffs, New Jersey.
38. Cleaver, S., Hunter D. and Ouellette-Kuntz, H. (2009). Physical mobility limitations in adults with intellectual disabilities: a systematic review, *Journal of Intellectual Disability Research*, 53(2), 93-105.

39. Connolly H.B., and Montgomery, C. P. (2005). *Therapeutic exercise in developmental disabilities*, 3rd ed. SLACK Incorporated. NJ, USA.
40. Connolly, H.B. and Michael T.B. (1986). Performance of retarded children, with and without down syndrome on the Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency, *American Journal of the Physical Therapy*, 66, 3, 344-348.
41. Corbin, C., and Noble, M. (1980). Flexibility- A Major Component Of Physical Fitness, *J. Phys. Educ. Rec.*, 51, 23-24.
42. Cüceloğlu, D. (2000). İnsan ve Davranış 10. Baskı, Remzi Kitapevi, İstanbul, 352-358.
43. Çalık B. (2010). *Az Gören Çocuklarda Dikkat Eğitiminin Etkileri*, Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Denizli.
44. Çamlıyer, H., Çamlıyer, H. (1997). *Eğitim Bütünlüğü İçinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun*, Can Ofset, Manisa.
45. Çelik, G.G. (2007). *Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniğine Başvuran Ergenlerin Özellikleri*, T.C. Çukurova Üniversitesitıp Fakültesičocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Uzmanlık Tezi, Adana.
46. Çevik, O. Kabasakal, K. (2013). Spor Etkinliklerinin, Engelli Bireylerin Toplumsal Uyumuna ve Sporla Sosyalleşmelerine Etkisinin İncelenmesi, *International Journal of Social and Economic Sciences* 3(2), 74-83.
47. Çiğci Tekinaslan, İ., Eratay, E. (2013). Zihinsel Yetersizliği Olan Bireylerin Ergenlik Dönemine Uyum Sürecinde Ebeveyn Davranışlarının İncelenmesi, *Nwsa-Education Sciences*, 8(3), 363-374.
48. Çiftçi, C. (2001). *12-16 Yaş Eğitilebilir Düzeyde Zihinsel Engelli Çocuklarda Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Bazı Motorik Özelliklere Etkisi*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya.
49. Çuhadaroğlu, Ç.F.(2006). *Ergenlikte Psikososyal Gelişim*, 1. Ulusal Adölesan Sağlığı Kongresi, 28 Kasım-01 Aralık, Ankara
50. Deitz, J.C., Kartin, D., and Koop, K. (2007). Review of the Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency, Second Edition (BOT-2), *Physical & Occupational Therapy in Pediatric*, 27, 4, 87-104.
51. Demir, R. (2006). *10 Haftalık Antrenman Programlarının Eğitilebilir Zihinsel Engelli Erkek Adölesanların Bazı Motor Özellikler Üzerine Etkisi*, T.C.Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Niğde.
52. Demirci, E. (2007). *Okul Öncesi Eğitimde Psikomotor Gelişim*, Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kars.
53. Derman, O., (2008). *Ergenlerde Psikososyal Gelişim*, İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sürekli Tıp Eğitimi Etkinlikleri, Adölesan Sağlığı II. Sempozyum Dizisi, 63, 19-21.
54. Devcioğlu, S. (2013). *7-11 Yaş Arasındaki Çocukların Fiziksel Uygunluklarının ve Günlük Aktivite Düzeylerinin Belirlenmesi*, KKTC Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Programı, Yüksek Lisans Tezi, Lefkoşa.
55. Diken, H. İbrahim, (2008). Özel Eğitime Gerekisini Olan Öğrenciler ve Özel Eğitim, (Ed.İbrahim H. Diken), Pegem Akademi, Ankara, 63.
56. Diñçel, E. (2006). *Ergenlik Dönemi Gelişimsel Ödevleri ve Psikolojik Problemler*, T.C. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji (Uygulamalı Psikoloji) Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
57. Dolva, A. S., Coster, W.,and Lilja, M. (2004). Functional performance in children with Down Syndrome, *The American Journal of Occupational Therapy*, 58 (6), 621-629.

58. Downs, S.B., and Wood, T.M., (1996). Validating a special olympics volleyball skills assessment test, *Adapted Physical Activity Quarterly*, 13(2), 166-179.
59. Enç, M., Çağlar D., Özsoy, Y. (1987). Özel eğitime giriş. Geliştirilmiş 3. Basım, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 396.
60. Engelsman, S.B. and Hill, L. E. (2012). The Relationship Between Motor Coordination and Intelligence Across the IQ Range *Pediatrics*, 130, 950-956.
61. Erim, G., Caferoğlu, M.,(2012). Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Zihinsel Engelli Çocuklara Katkısının Özel Eğitim Öğretmenlerinin Görüşleriyle Belirlenmesi, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (2), 321-342
62. Eripek, S. (1998). *Zihin Engelliler*, (Ed. Süleyman Eripek), Özel Eğitim, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 10-18, 39-52.
63. Ertürk, B. B., Yıldırım Ün, N., Yılmaz İ. (2004). Mental Retardasyon ve Fiziksel Uygunluk, *Ozveri Dergisi*, 1(1), 86-87.
64. Gallahue, L.D. (1982). *Understanding Motor Development in Children*. John Willey and Sons Publishing, New York/ USA, pp.33.
65. Gallahue, D. L., and Ozmun, J. C. (2002). *Understanding motor development: Infants, children, adolescents, adults*. New York: McGraw-Hill Companies, USA.
66. Gallahue, D.L. and Ozmun, J.C. (2006). *Understanding motor development. infants, children, adolescents, adults*. Sixth Edition, McGraw-Hill, NY. Companies, USA. pp.53.
67. Gallahue D. L., Ozmun J.C., and Goodway J. (2011). *Understanding Motor Development: Infants, Children, Adolescents, Adults* (7th ed.), Boston: McGraw-Hill.
68. Gallahue D. L., Ozmun J.C., and Goodway J. (2014). *Motor Gelişimi Anlamak: Bebekler, Çocuklar, Ergenler, Yetişkinler* (Çev.Edi. D.S.Özer ve A. Aktop), 7. Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 345-346.
69. Gander, J. M. and Gardiner, H. W. (2010). Çocuk ve ergen gelişimi (Yayıma Hazırlayan: B. Onur), 7. Baskı., İmge Kitapevi, Ankara, 617-618.
70. Giagazoglou, P., Arabatzi, F., Dipla, K., Liga, M., and Kellis, E. (2012). Effect of a hippotherapy intervention program on static balance and strength in adolescents with intellectual disabilities, *Research in Developmental Disabilities*, 33(6), 2265-2270.
71. Golubovic, S., Maksimovic, J., Golubovic, B., and Glumbic, N. (2012). Effects of exercise on physical fitness in children with intellectual disability, *Research in Developmental Disabilities*, 33, 608-614.
72. Göbel, Ö., Ballı Mülazımoğlu, Ö., Göbel, M. (2014). *Spor Etkinliklerine Katılma Durumlarına Göre Hafif Zihinsel Engelli Çocukların Motor Yeterlik Düzeyleri*, Akdeniz Üniversitesi, I.Uluslararası Spor Bilimleri Turizm ve Rekreasyon Öğrenci Kongresi, Özet Kitapçığı, poster bildiri, Mayıs, Antalya.
73. Gözcü Yavaş, G.Ö., (2012). Orta ve Geç Ergenlik Dönemindeki Ergenlerde Tutum ve Davranış Farklılıkları, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(2).113-138.
74. Graham, A. and Reid, G. (2000). Physical fitness of adults with an intellectual disability: A 13-year follow-up study. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 71, 152-161.
75. Guidetti, L., Franciosi, E., Emerenziani, G.P., Gallotta, M.C., and Baldari, C. (2009). Assessing basketball ability in players with mental retardation, *Br. J. Sports Med.*, 43(3), 208-212.
76. Günal, A., Bumin, G. (2007). Otistik Çocuklarda Motor Performansın İncelenmesi, *Fizyoter Rehabil*, 18,3, 179-186.
77. Günay M., Yüce A. İ, (2001). *Futbol Antrenmanının Bilimsel Temelleri*, Gazi Kitabevi, Ankara, 171-175.

78. Güneş, E. (2004). Dikkat Mekanizmaları, *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası*, 57,2, 81-88.
79. Gür A., (2001). Özürlülerin Sosyal Yaşam Uyum Süreçlerinde Sportif Etkinliklerin Rolü, T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Ankara, 33-34.
80. Güven, G. (2006). *Kütahya'daki Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Oyun ve Spor Programlarının İncelenip Değerlendirilmesi*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.
81. Hallahan, P.D. and Kauffman M. J.(1988). *Exceptional children introduction to special education*, Prentice Hall. In ternational Editions, New Jersey, pp.530,
82. Hall, J. M. and Thomas, M. J. (2008). Promoting physical activity and exercise in older adults with developmental disabilities, *Topics in Geriatric Rehabilitation*, 24, 64-73.
83. Hartman, E., Houwen, S., Scherder, E. and Visscher, C. (2010). On the relationship between motor performance and executive functioning in children with intellectual disabilities, *Journal of Intellectual Disability Research*, 54(5), 468-477.
84. Hazar, M. (2005). *Beden Eğitimi ve Sporda Oyunla Eğitim*, Tutubay Yayıncılık, Ankara.
85. Henderson, S. E., and Sugden, D. A. (1992). *Movement Assessment Battery for Children*, Psychological Corporation, London.
86. İlhan, L.E., Kırımoğlu, H., Tuncel, M., Altun M. (2014). *Zihinsel Engelli Çocuklarda*
87. Özel Atletizm antrenmanlarının Öz Bakım Beceridüzeylerine Etkisi, 2. Uluslararası Engellilerde Bedeneğitimi ve Spor Kongresi, Özet Kitapçığı, 2-14 Mayıs, Batman, 167
88. İnan, S., Peker, C. G., Tekiner, S., Ak, F., Dağlı, Z. (2013). Engellilik, Türkiye'de Engellilerin Durumu ve Sağlık Hizmet Sunumuna Bir Bakış, *TAF Prev Med Bull*, 12(6), 723-728.
89. Jankowicz-Szymanska, A., Mikolajczyk, E., and Wajtanowski, W. (2012). The effect of physical training on static balance in young people with intellectual disability, *Research in Developmental Disabilities*, 33(2), 675-681.
90. Jeoung, J. B. (2013). Objective Control Skills Among Students Whith Intellectual Disability at Special School in Korea, *Journal of Exercise Rehabilitation*, 9(5), 477-480.
91. Kalyon, A.T. (1997). Özürlülerde Spor, Bağırhan yayımevi, Ankara, 17-18.
92. Kaplan, S. P. (1998). *The Human Odyssey Life-Span Development*, 3rd. Edition, Newyork, Books/Cole Publishing Company, USA, pp.220, 235, 264-266.
93. Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Kitapevi, Ankara, 22. Basım, 81.
94. Karasüleymanoğlu, A. (1989). *Yeni Boyutlarıyla Spor*, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 85.
95. Kasap, H. (1996) *Beden Eğitimi ve Sporun Özel Öğretim Yöntemleri*. Yayınlanmamış Ders Notları, Marmara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İstanbul.
96. Kerkez, İlker, F. (2013). Türkiye'de Çocuklarda Motor Gelişimin Değerlendirilmesinde TGMD-2 Uygulamalarına Bir Bakış, Spor Bilimleri Dergisi, *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 24 (3), 245-256.
97. Kestek, S. (2003). *10-14 Yaş erkek grubu öğretilebilir zihinsel engellilerde makro dönem esneklik antrenman programı sonucu gelişimlerinin incelenmesi*, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Niğde.

98. Kınalı, G. (2003). *Zihin Engellilerde Beden - Resim-Müzik Eğitimi Farklı Gelişen Çocuklar*, (Ed: Kulaksızoğlu A.), Epsilon Yayınları, İstanbul, 244.
99. Kırcaali-İftar, G. (1998). Özel Eğitim, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İlköğretim Öğretmenliği Lisans Tamamlama Programı, Anadolu Üniversitesi Yayınları, 1018, 3.
100. Kırcaali-İftar, G., Tekin-İftar, E. (2009). İleri derecede ve çoklu yetersizliği olan çocukların eğitimi, G. Akçamete (Editör). *Genel eğitim okullarında özel gereksinimi olan öğrenciler ve özel eğitim*, Kök Yayıncılık, Ankara, 532-536.
101. Koç, S. (2006). *Beden Eğitimi ve Spor Beceri Gelişimi*, Morpa Yayınevi, İstanbul, 49.
102. Koparan, Ş. (2003). Özel İhtiyaçları Olan Çocuklarda Spor, *Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17,1, 154-159.
103. Kos S. (2005). *Beden Eğitimi ve Sporda Beceri Gelişimi*, Morpa Yayınları, İstanbul, 26-27.
104. Kuru, O., Köksalan, B. (2012). 9 Yaş Çocuklarının Psiko-Motor Gelişimlerinde Oyunun Etkisi, *Cumhuriyet International Journal of Education*, 1(2), 38-46.
105. Küçük, A., Dolu, N., Erdoğan, H. (2009). İlköğretim Öğrencilerinde Yaş, Cinsiyet ve Sosyo-Ekonomik Seviye Farklılıklarının Dikkat Düzeylerine Etkileri, *Sağlık Bilimleri Dergisi*, 18(1), 18-24.
106. Luckasson, R., Borthwick-Duffy, S., Buntinx, W. H., Coulter, D. L., Craig, E. M., Reeve, A., Schalock, R. L., Snell, M.E., Spitalnik, D. M., Spreat, S. and Tasse, M. J. (2002). *AAMR. Mental Retardation: Definition, Classification and Systems of Supports*, 10. Edition. Washington: American Association on Mental Retardation, pp.1,8,9,42.
107. Mengütay, S., Demir, A., Çoşan, F. (2002). *Olimpiyatlar için Sporcu Kaynağı Projesi: Türkiye’de Çocukların Spora Yönlendirilmesinde Uygulama Modeli Temel Spor Eğitimi*, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu Eğitim Yayınları, No:2, Mart Matbaacılık Sanatları Ltd. Şti., İstanbul, 107,112-113.
108. Mengütay S. (2005). Çocuklarda Hareket Eğitimi ve Spor, Morpa Kültür yayınları, İstanbul, 51.
109. Mengütay, S. (2006). Çocuklarda hareket gelişimi ve spor, Morpa Yayın Dağıtım, İstanbul, 25-26-27.
110. Metin, M., Şahin, Ç. (2014). Örnek Uygulamalarla Okul Öncesi Dönemde Fen Eğitimi, Pegem Akademi, Ankara, 9.
111. Milli Eğitim Bakanlığı (Megep). (2007). Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Psikomotor Gelişim, Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi, Ankara, 3-18.
112. Milli Eğitim Bakanlığı (Megep). (2013). Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Psikomotor Gelişim, Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi, Ankara, 3-18.
113. Muratlı, S. (1997). Çocuk ve Spor (Antrenman Bilimi Işığında), Bağırçan Yayınevi, Ankara, 38-39, 189, 207-2012.
114. Müniroğlu, S. (1995). 4-5 yaş grubu çocukların sabit uzun atlama, dinamik-statik denge ve çabukluk test değerleri üzerine bir inceleme, *Spor Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 27-38.
115. Okely, A. D., Booth, M. L. and Patterson, J. W. (2001). Relationship of physical activity to fundamental movement skills among adolescents, *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 33, 1899-1904.
116. Ormanlıoğlu, Uluğ, M. (1997). *Niçin Oyun? Çocuğun Gelişiminde ve Çocuğu Tanımada Oyunun Önemi*, Göçebe Yayınları, İstanbul.

117. Oşak, T., Selçuk, H., (2010). Çocukluktan Ergenliğe Geçişte (Fiziksel, Duygusal ve Bilişsel Gelişimlerine) Fiziksel Aktivite ve Beden Eğitimi Etkinlikleri, *I.Uluslararası Çocuk ve Spor Kongresi*, Kıbrıs.
118. Oxendine B. (1982). *Psychology of Motor Learning II*. New York: Mayfield Publications. I.Edition, USA, pp.270–295, 315–317.
119. Özbay, H., Öztürk, E. (1992). *Gençlik*. İletişim Yayıncılık, İstanbul.
120. Özdenk Ç, (2007). *6 Yaş Grubu Öğrencilerin Psikomotor Gelişimlerinin Sağlanmasında Oyunun Yeri ve Önemi*, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.
121. Özer, D. (1999). Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocukların Motor Yeterliliklerinin Normal Gelişim Gösteren Yaşlıları ile Karşılaştırılarak İncelenmesi, *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4, 3-14.
122. Özer, D.S. (2001). *Engelliler İçin Beden Eğitimi ve Spor*, Nobel Yayın, Ankara.
123. Özer, D.S. (2005). *Engelliler İçin Beden Eğitimi ve Spor*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
124. Özer, K., ve Özer, D. S. (2005) Çocuklarda Psikomotor Gelişim, Nobel Yay, Ankara, 183.
125. Özer, D. S., Özer, K. (2007). *Çocuklarda Motor Gelişim*, Nobel Yayıncılık, Ankara, 182-184.
126. Özkan, Z. (2014). *Hafif Derecede Zihinsel Engelli Çocuklarda Beden Eğitimi Etkinliklerinin Motor, Sosyal Beceriler ve Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Trabzon.
127. Özsoy, Y., Özyürek, M., Eripek, S. (1988). *Özel Eğitime Giriş*, Çağ Matbası, Ankara.
128. Özsoy Y., Özyürek M., Eripek, S. (1989). *Özel Eğitime Giriş*, Karatepe Yayınları, Ankara, 173-204.
129. Öztürk, F. (1998). *Toplumsal Boyutları ile Spor*, (1.Baskı) Bağırğan Yayınevi, Ankara.
130. Öztürk M. (2011). *Türkiye’de Engelli Gerçeği*, Müsiad Cep Kitapları, İstanbul, 20-22.
131. Payne V.G, and Isaacs L.D. (2011). *Human Motor Development: A Lifespan Approach*, (8th edition), McGraw Hill, USA.
132. Polat, G. (2009). *9–12 Yaş Grubu Çocuklarda 12 Haftalık Temel Badminton Eğitimi Antrenmanlarının Motorik Fonksiyonları ve Reaksiyon Zamanları Üzerine Etkileri*, T.C Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Adana.
133. Rennie, F. (1991). Point of view the benefits of sports for mentally handicapped people, *The British Journal of Mental Subnormality*, 37, 60-65.
134. Rintala, P., and Loovis, E.M. (2013). Measuring motor skills in finnish children with intellectual disabilities. *Percept Mot Skills*, 116(1), 294-303.
135. Sağlam, M. (2005). *Özel Öğretim Yöntemleri*, 3. Baskı. Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
136. Sarı, K. (2001). *Temel psikomotor becerilerin gelişimine farklı eğitim kurumları ve deneklerin özlük niteliklerine bağlı değişkenlerin etkisi*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.
137. Sarı, H. (2007). *Özel Eğitime Muhtaç Öğrencilerin Eğitimleriyle ilgili Çağdaş Öneriler*. Pegem A Yayıncılık, Ankara, 66.
138. Savaş E. H., (2013). *Zihinsel Engelli Çocukların Ağız ve Diş Sağlığının Değerlendirilmesi*, T.C. Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Pedodonti Anabilim Dalı

- Bitirme Tezi, İzmir.
139. Savucu, Y. ve Biçer, Y.S. (2009). Zihinsel Engellilerde Fiziksel Aktivitelerin Önemi, *Türkiye Klinikleri J Sports Sci*, 1(2), 118-120.
  140. Savucu, Y., Sirmen, B., İnal, S., Karahan, M., Erdemir, İ. (2006). Zihinsel Engelli Bireylerde Basketbol Antrenmanın Fiziksel Uygunluk Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi, *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 20(2), 105-113.
  141. Senemoğlu, N. (1997). *Gelişim öğrenme ve öğretim: Kurumdan uygulamaya*, Ertem Matbaası, Ankara.
  142. Senemoğlu, N. (2001). *Gelişim ve Öğrenme*, Gazi Kitapevi, Ankara, 12.
  143. Sevim, Y. (2002). *Antrenman Bilgisi*, Nobel Yayınevi, Ankara, 40-41-64-86-87-112.
  144. Sevim, Y. (1997). *Antrenman Bilgisi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 56-57-106-107.
  145. Siedentop, D., Mond, C. and Toggort, A. (1986). *Students with special needs, Physical Education Teaching and Curriculum Strategies for Grades 5-12*, May Field Publishing Company Mountain View, California, pp.113-127.
  146. Slezynski, J. and Zosgornik, E.; (1991). Developmental determinents of motor abilities of mentally handicapped and normal schoolboys, *Biology of Sport (Warsaw)*, 8(2), 93-101.
  147. Siyez, M. D. (2013). *Ergenlerde Problem Davranışlar Okul Temelli Önleme Çalışmaları İle İlgili Uygulama Örnekleri*, Pegem Akademi Yayıncılık, 4. Baskı, Ankara, 2.
  148. Sonuç, A. (2012). *Zihinsel Engellilerde Sporun Öfke Düzeyine Etkisi*, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Karaman.
  149. Sucuoğlu, B. (2010). *Zihin Engelliler ve Eğitimi*, 3. Baskı, Kök yayıncılık, Ankara, 59-63, 90,118.
  150. Şahin, O. (2007). *Düzenli Egzersiz Eğitiminin 12-14 yaş Çocukların Bazı Fiziksel ve Fizyolojik Parametrelerin Üzerine Etkisinin İncelenmesi*, Konya, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
  151. Şen, M. (2004). *Anaokuluna Devam Eden Altı Yas Çocukların Motor Gelişimlerine Beden Eğitimi Çalışmalarının Etkisinin İncelenmesi*, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ev Ekonomisi Anabilim Dalı, Çocuk Gelişimi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
  152. Shaffer, R., David (1999). *Developmental Psychology Childhood and Adolescence*, Fifth Edition, Brooks, Cole Publishing Company, Newyork, USA, pp.154,166.
  153. Şimşek, S. (1998). İlköğretim 8. Sınıf Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Psikomotor Gelişimine Katkısı Konusunda Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Öğrencilerin Görüşleri. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Denizli.
  154. Temple, V. A., Frey, G. C. and Stanish, H.I. (2006). Physical activity of adults with mental retardation: Review and reseach needs, *American Journal of Health Promotion*, 21(1), 2-12.
  155. Tezcan, M. (1982). *Sosyolojik Açıdan Boş Zamanların Değerlendirilmesi*, Ankara Üniversitesi Yayınları No: 116, Ankara.
  156. Timurkaan, S. (2003). *Farklı Fiziki Özelliklere Sahip Yerleşim Bölgelerinde Yaşayan 6 Yaş Grubu Çocuklarının Psikomotor Gelişimlerinin Karşılaştırılması*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Malatya.
  157. Tiryaki, Ş. (2000). *Spor Psikolojisi Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama*, Eylül Kitap ve Yayınevi, Ankara, 75.

158. Tsımaras K., Vasıleios, Gıamourıdu A., Genovefa, Kokarıdas G., Dımrıtrıos, Sıdıropoulou, P. Maria And Patsıaouras I. Asterıos, (2012). The Effect of a Traditional Dance Training Program on Dynamic Balance of Individuals With Mental Retardation, *Journal of Strength and Conditioning Research*, 26(1), 192–198.
159. Topkaya İ, (2004). *Oyun Beden Eğıtımı ve Spor Öğretımının Eğıtsel Temelleri*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
160. Tunç, A. (2013). *Golf Sporı Yapan Çocukların Dikkat Düzeylerinin İncelenmesi*, T.C. Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğıtımı ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
161. Türkömer, Ş. ve Sağır, Z.N. (1994). *Zihinsel Engelliler Beden Eğıtımı Klavuzu*, T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yayınları, Türkiye Özürlüler Federasyonu, Ankara, 1-3.
162. Ün, N., Erbahçeci, F., Ergun, N. (2001). Mental Retarde Çocuklarda Fiziksel Uygunluğun Değerlendirilmesi, *Romatizma*, 16, 1, 16-21.
163. Vuijk, P. J., Hartman, E., Scherder, E., and Visscher, C. (2010). Motor performance of children with mild intellectual disability and borderline intellectual functioning, *Journal of Intellectual Disability Research*, 54(11), 955-965.
164. Westendorp, M., Houwen, S., Hartman, E., and Visscher, C. (2011). Are gross motor skills and sports participation related in children with intellectual disabilities, *Research in Developmental Disabilities*, 32(3), 1147-1153.
165. Whittingham, K., Fahey, M., Rawicki, B., and Boyd, R. (2010). The relationship between motor abilities and early social development in a preschool cohort of children with cerebral palsy, *Research in Developmental Disabilities*, 31, 1346–1351.
166. Wang, P.Y., Ho, S.G., and Su, Y.C., (2013). Occupational therapy home program for children with intellectual disabilities: A randomized, controlled trial, *Research in Developmental Disabilities*, 34, 528-537.
167. Wang, P.Y., and Su, Y.C., (2009). Reliability and Responsiveness of The Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency-Second Edition in Children With Intellectual Disability, *Research in Developmental Disabilities*, 30(5), 847-855.
168. Wang, P.Y., Lin H.Y., and Su, Y.C., (2009). Rasch analysis of the Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency-Second Edition in intellectual disabilities, *Research in Developmental Disabilities*, 30, 1132-1144.
169. Yalçın, H. (2010). Çocuk Gelişimi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 65, 80-85.
170. Yau, M.K., Kercher, Mc B., and Packer, T.L. (2004). Travelling Witha Disability More Than an Access Issue, *Annals of Tourism Research*, 31(4), 946. 960.
171. Yavuzer, H. (2001). *Doğum Öncesinden Ergenlik Sorunu Çocuk Psikolojisi*, 25. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul, 262.
172. Yayı, L. (2007). İlköğretim Dördüncü Sınıf Öğrencilerinde Seçici ve Yoğunlaştırılmış Dikkat Becerilerini Geliştirmeye Dayalı Bir Programın Etkinliğin Sınanması, Marmara Üniversitesi, Eğıtım Bilimleri Enstitüsü, Rehberlik ve Psikoloji Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul.
173. Yazgan, Y. (2002). *Hiperaktif Çocuk Okulda*, Evrim Yayınevi, İstanbul, 12.
174. Yetim, A. A. (2006). *Sosyoloji ve Spor*, Morpa Yayınevi, İstanbul, 130.
175. Yıldırım Ö, (2011). *Yedi Sekiz Yaş Grubu Kız Ve Erkek Çocukların Psikomotor Gelişim Düzeylerinin TGMD-II Testine Göre Araştırılması*, Kütahya, Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğıtımı ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
176. Yun, J., and Ulrich, D. A. (1997). Perceived and Actual Physical Competence in Children With Mild Mental Retardation, *Adapted Physical Activity Quarterly*, 14, 285-297.

177. Zeybek E. (2007). *Anakara Beypazarı Merkezinde İlköğretimde Okuyan Dokuz Yaş Grubu Çocukların Temel Motorik Özelliklerinin Araştırılması*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.
178. Zorba, E., İkizler, C. H., Tekin, A., Miçoğulları, O., Zorba, E. (2005). *Herkes İçin Spor*, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 73.
179. Zorba, E. (2001). *Fiziksel Uygunluk*. Gazi Kitapevi, Muğla, 3, 121.
180. Zülkadiroğlu, Z.F., Budak Bostan D., Kozanoğlu E. (2007). Yetkinlik Beklentisinin Spor ve Fiziksel Aktivitedeki Önemi, *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1, 9-15

İnternette Erişilen Kaynaklar

1. AAIDD, (2002). *American Association on Intellectual and Developmental Disabilities*. Article Erişim (31-08-2014) tarihinde <http://aaidd.org/> adresinden alınmıştır.
2. BÖİB (Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı) - TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) (2002). *Türkiye Özürlüler Araştırması*, Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara,4-9. http://www.tuik.gov.tr/Kitap.do?metod=KitapDetay&KT_ID=11&KITAP_ID=14 pdf. Erişim tarihi (15.09.2014), tarihinde adresinden alınmıştır.
3. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) (2011). *Dünya Engellilik Raporu Yönetici Özeti*, (<http://www.who.int/whosis/whostat/2014/eng>) Dünya Sağlık Örgütü (15-05-2014) erişim tarihi
4. MEB (2014). Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, Erişim tarihi 17.12.2014 tarihinde http://mevzuat.meb.gov.tr/html/26184_0.html pdf. adresinden alınmıştır.
5. TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu), (2013). Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1047 Erişim tarihi (15.09.2014), tarihinde adresinden alınmıştır.